

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Børnehaven Albert

2023

Hjørring Kommune

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet.

Med evalueringskultur forstås, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Denne evaluering skal dels sikre løbende evalueringer og dels sikre evaluering af den pædagogiske læreplan, som skal evalueres mindst hvert andet år. Både for at udvikle det pædagogiske arbejde og for at justere læringsmiljø i forhold til den pågældende børnegruppe.

Evaluering skal have fokus på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Der har især været en opmærksomhed på at indtænke mangfoldighed i de fysiske rammer, materialer, leg og spil samt de pædagogiske tiltag, idet dette tema tidligere fyldte mindre i vores læringsmiljø end andre temaer.

Vi blev i en Ecers-rapport gjort opmærksom på, at der med fordel kunne være mere fokus på mangfoldighed i det nære læringsmiljø. Vi fik øje for, at vores pædagogiske aktiviteter og dokumentation i højere grad kunne afspejle sammensætningen af vores børnegruppe, bl.a. med baggrund i etnicitet og boligformer.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Der har siden april '22 været udskiftning af faglig leder 2 gange og huset har gennem flere måneder været uden fast ledelse, hvilket afgjort har udfordret husets vante arbejdsgange. Det har derfor ikke været muligt for personalet konsekvent og systematisk at følge op og evaluere de pædagogiske tiltag, som det har været ønsket. Det er forventningen, at evalueringer fremadrettes drøftes og skriftliggøres på fælles personalemøder.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Relevante temaer har været drøftet løbende og justeret fra februar til juni '23. Pædagogerne har genbesøgt materialet og justeret dette. Dels i forhold til tiltag der ikke er en del af hverdagen længere og også tilføjet nye tiltag. F.eks er det nu tilføjet, at vores mangforledige og varierede læringsmiljøer naturligvis løbende drøftes og udvikles, så vores indretning afspejler den aktuelle børnegruppes behov og interesser.

Derudover er et nyt spændende tiltag i efteråret 2023 vedr sprogstimulering beskrevet. Her vil vi i tæt samarbejde med PPR ugentligt lave faste lege og aktiviteter i en lille gruppe for at styrke vores indsats overfor sprogligt udfordrede børn. I det vi har ændret på vores morgenaflevering, er dette afsnit også ændret. I forbindelse med den aktuelle praksis vedr. morgenafleveringer, er vi blevet endnu bedre til at møde det enkelte barn med langt større fokus og sikre det den bedste mulige start på dagen.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

Evalueringer den sidste periode

Udvælg 5 evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

EVALUERING 1

Forældresamarbejde

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Vi oplevede, at det af og til kunne være svært at få det tætte samspil med forældrene, som vi ønskede, for at få den bedst mulige dialog med dem om deres barn. Der kunne være situationer, hvor det var svært i samarbejdet med forældrene, at opnå de bedste resultater vedr. børn i vanskeligheder/udsatte børn.

Formålet var at tilstræbe et højere niveau af tæt og forpligtende dialog med forældrene og inddrage dem mere i vores fællesskab sammen med deres barn, f.eks at deltage i fælles arrangementer i huset og fælles udflugter.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Pædagogerne oplevede, at der tidligere, trods et generelt fint fremmøde, ofte kunne være forældre der ikke deltog i arrangementerne, hvilket kunne stille deres børn en anelse svært efterfølgende i fællesskabet. Der blev typisk delt en invitation ud og måske ikke konsekvent fulgt op på denne med direkte kontakt til forældrene efterfølgende. Antagelsen var, at nogle forældre af både kulturelle og sproglige årsager var udfordrede på forståelsen dels af det konkrete budskab, men også hvilken betydning det har for barnet at deltage i fællesskabet sammen med forældrene.

Der kunne ligeledes af og til observeres situationer med samspil mellem børn og forældre, f.eks til forældrearrangementer eller i dagligdagen, der gav anledning til refleksion og ind imellem bekymring. Her kunne pædagogerne opleve at tøve og at efterlyse nye redskaber til at gå ind i en tættere dialog med forældrene.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Det betyder meget for barnets muligheder for udvikling og trivsel, at der er den tættest og hyppigst mulige dialog med forældrene, både i det daglige uformelle rum samt i de aftalte fora, f.eks SUS-samtaler, opstartssamtaler mm.

Vi kan høre gennem dialoger med børnene, at det har stor betydning for børnene, at de, sammen med deres forældre, har deltaget i fælles arrangementer. At børnene glædes over at se og møde hinandens familier, hvilket er med til at styrke forståelsen af mangfoldighed.

Det har betydning for børnene, at de oplever at se deres forældre hygge sig sammen med andre børns forældre. At forældrene lærer barnets legekammerater og deres forældre at kende. Dette styrker bånd på kryds og tværs og vi oplever, at der eks aftales flere private legeaftaler.

Pædagogerne har udviklet deres relationer til forældrene, f.eks ved helt konkret at spørge mere ind til familiens trivsel, "hvordan har I det egentlig hjemme", hvis der har været en konkret anledning, eks i kraft af et barns udtalelser eller ændret/bekymrende adfærd. Dels i den daglige uformelle dialog og dels i forbindelse med SUS-samtaler, netværksmøder mm.

I en periode gjorde pædagogerne mere brug af den socialrådgiver, der er tilknyttet daginstitutionsområdet. Hun kunne være behjælpelig med at vejlede og understøtte forældrene og anviser veje ud af konkrete socialfaglige udfordringer.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Pædagogerne er blevet opkvalificeret i forb med det store projekt om forældresamarbejde, bla i brugen og forståelse af COS-P/Tryghedscirklen, som i højre grad inddrages i drøftelser og dialog med forældrene.

Pædagogerne oplever nu at have mere at trække på i værktøjskassen samt mod til også at tage nogle af de lidt svære samtaler. F.eks har pædagogerne bevidst italesat ” måske synes du jeg går lidt tæt på..” for i respekt at tydeliggøre, at dialogen kan tage en drejning i retning af mere private elementer, men også at signalere parathed overfor de forældre, der måtte tænke netop det.

Ved vores tilmeldinger til fælles arrangementer, kan vi se, at det har betydning at vi taler mere direkte med og opfordrer forældrene til deltagelse. Dette gælder især vores to sprogede børn, hvor forældrene ofte er udfordrede med at læse og forstå skrevne opslag/invitationer mm.

Vi har for nylig oplevet, at der er en meget stor tilslutning til de arrangementer af forskellige tilsnit, som børnehaven har gennemført i foråret '23. Både ved et spis-sammen-arrangement i marts, have/legepladsdag i maj og den fælles sommer-udflugt til Tversted i juni. Ved alle 3 lejligheder så vi næsten fuld forældredeltagelse med stort engagement og højt humør, hvilket vi er meget ydmyge og taknemmelige over.

Møde/dialogfrekvensen og kvaliteten af dialogen med forældrene er generelt blevet højnet. Der er især fokus på dialogen med det høje antal 2-sprogede forældre, der har andre behov for at kunne få fuldt udbytte af kontakten med og til os for gavn for deres børn.

EVALUERING 2

Børnefællesskaber

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Vi var nysgerrige på at undersøge, hvordan børn samarbejder, når de starter en leg og når de f. eks begynder på et spil. Oplevelsen var, at børnene manglede redskaber til at håndtere den dialog, der fører til leg, at de betragtede det som en ret altid at kunne deltage i alles leg.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Pædagogerne gjorde sig i en periode iagttagelser blandt børnene og inddrog nedskrevne eksempler i forbindelse med forberedelsen til en øget indsats.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Pædagogernes ageren og guidning af børnene i relation til at indgå i lege og aktiviteter betyder meget for deres sociale kompetencer og muligheder for at indgå i børnefællesskaberne.

Pædagogerne blev mere fokuserede på at understøtte børnene i at få øjnene op for hinanden, bla ved at opmuntre børnene til deltagelse i voksenstyrede aktiviteter, eksempelvis i kreative aktiviteter og fælles lege, sang og musik. Pædagogerne igangsatte aktiviteter med en mindre gruppe børn, f.eks ved at finde et fælles tredje at være sammen om, f.eks at samle skrald, lave sanglege og arbejde med sprogstimulerende materiale. Aktiviteter der var med til at styrke børnene til i højre grad at kunne indgå i fællesskabet.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Pædagogerne har et langt stærkere fokus på samspillet med og i mellem børnene, både observerende og intervenserende. Pædagogerne anviser i den daglige dialog verbale handlemuligheder, hjælper og støtter børnene med at respektere de svar, der måtte komme, når de spørger andre børn om at kunne deltage i en leg. Børnene støttes i forhold til turtagning i forbindelse med deltagelse i de sociale fællesskaber. Børnene støttes i forhold til deres forskellige roller i fællesskabet, hvor pædagogerne hjælper med at gøre deres stærke sider mere synlige overfor de andre børn.

Vi har haft mere fokus på at lave små læringsmiljøer, hvor børnene kunne lege uforstyrret, så det skabte mere ro til fordybelse og leg. Samt at lære børnene, hvordan man kan komme med i en leg. Eks. hvordan spørger man de andre, om man må være med i deres leg. Vi lærte dem også, hvordan får man sagt nej, på en ordentlig måde, så børnene ikke føler sig afvist.

EVALUERING 3

Selvhjulpethed

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Vi havde et ønske om at sikre øget selvstændighed og selvværd for børnene og hjælpsomhed barn og barn imellem. Styrke fællesskabet og øge fokus på at sikre ro i vores dagligdag.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Vi observerede en øget forekomst af uro ved bordene under måltiderne, personale der ofte måtte rejse sig fra bordet og hente ting til børnene ved måltiderne, f.eks. en ske, en saks til at klippe mademballage op med osv. Vi oplevede ligeledes at børnene mistede værdifulde øvebaner i forhold til at øve sig i at blive selvhjulpne, da corona-perioden var ovre og forældrene igen fulgte børnene ind om morgenen. Her vendte forældrene tilbage med "udstrakt service", hvor de igen hjalp deres barn af med tøjet, stillede skoene på barnets plads, lagde madkassen i køleskabet, tilså at barnet kom i gang med en leg osv. Alt sammen ting, der betød meget for børnenes læring, i den periode forældrene ikke kom med ind. Begge dele gav anledning til uro og konflikter.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Vi sikrede øget adgang for børnene til f.eks. sakse og skeer ved måltider, så de selv kunne åbne deres mad. Hvert rullebord blev udstyret med knive, skeer, affaldsskåle, sakse osv. Børnene er nu selv langt mere agerende selvstændigt i forbindelse med måltidet.

Børnene hjælper nu i højere grad hinanden, både ved måltider, i garderoben, på legepladsen osv.

Børnehaven har (gen)indført en ændring i morgenrutinen, hvor forældrene nu ringer på om morgenen, hvorefter personalet går ud og tager imod det enkelte barn og følger det indenfor. Lidt som det foregik af nød under Corona-pandemien. Hvert barn er nu igen direkte i fokus og bliver taget individuelt imod, træder selv ind i huset sammen med en voksen og øver sig i selv at tage taske og tøj med ind. Og endvidere øver sig i at få tøj af og på knagen, lægge mad i køleskabet, tage initiativ til en leg osv. Vi oplever at barnet får en reel øvebane til at styrke selvstændigheden, samtidig med at vi får taget godt imod hver enkelt barn hver dag, og bliver budt indenfor med en hilsen, " hver er det godt du er kommet og dejligt at se dig" osv.

EVALUERING 4

Personlig udvikling

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Vi oplevede at børnene manglede almindelig paratviden og begreber, f.eks at kunne benævne farverne, hvilket kunne vanskeliggøre deres muligheder for at byde ind i samtalen, indgå i såvel spil som leg.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

lagttagelser/observationer, hvor vi oplevede at børnene manglende viden, indsigt og erfaring, når de skulle spille spil, hente en bestemt farve, deltage i legene osv. Vi formulerede hypoteser om, at der kunne være behov for en øget indsats i forhold til eksempelvis viden om og kendskab til farver.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Et indsatsområde/projekt Farver blev igangsat på et personalemøde i januar 2023.

Pædagogerne gjorde i processen øget brug af værksteder, lavede farvecollage og udsmykninger sammen med børnene.

Vores indsats gav børnene mere viden om farverne. Dette kom til udtryk i dagligdagen, fx til samling og i lege. Vi fik ligeledes positive tilbagemeldinger fra forældrene, der berettede at børnene havde fået styrket deres bevidsthed om farverne og brugte deres viden aktivt, grundet vores pædagogiske indsats.

Vores dokumentation i processen blev tydelig i hele huset, da vi som en fast del af vores pædagogiske tiltag, synliggjorde dette arbejde ved at udstille deres arbejde på væggene med plancher, regnbue-malerier, fotos, collager, flag mm. Børnenes fantastiske kreative produkter blev meget synlige og genkendelige for børnene og deres forældre og blev ofte inddraget i den daglige dialog, f.eks i forbindelse med spisningen i børnehaven og i samtalerne i hjemmene.

Farver skaber livsglæde og øger børnenes sans for æstetik. Ny viden er med til at styrke barnets personlige udvikling. Det enkelte barn har mere at byde ind med, i aktiviteter og relationer og derved styrkes fællesskabet.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Børnene kan nu i større grad genkende og genkalde farver, udpege, finde materialer.

De er blevet mere optagede af hinandens aktiviteter, nysgerrige og vil også gerne prøve de nye aktiviteter og lege. Børnene var meget optaget af den fælles farvefest i marts, som blev et fælles mål. Her deltog personale, forældre og søskende i stort tal til et spis-sammen-arrangement, hvor børnehaven var flot pyntet f.eks med vimpler i mange farver som børnene havde lavet.

Børnene har fået mere øje på de farver de havde på deres tøj og i deres madpakke. Samtalen har fået et mere fokuseret indhold, et fælles tredje.

Vi har fået mere fokus på sproget med øget benævnelse og brug af farver. Vi er mere opmærksomme på vores rolle og at vi skal være opmærksomme på via aktivt brug af sproget at fastholde den udvikling vi har set. Vi har en vigtig opgave i at skærpe børnenes opmærksomhed på farverne i verden og i samtalen, både ude og inde i børnehaven.

EVALUERING 5

Mangfoldighed

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Vi var nysgerrige efter at vide

1. Hvor kan vi se og kan vi finde mangfoldighed i læringsmiljøerne og dagligdag.
2. Hvor meget mangfoldighed der afspejler sig i børnenes leg og dialog.
3. Hvor kan vi fysisk se mangfoldighed i vores pædagogisk materiale.

Sidste "ECERS" viste at mangfoldighed ikke var så tydelig i huset.

Mål:

- Børnene bliver bevidste om egne familieforhold og får en indsigt i andres familieformer.
- At de bliver nysgerrige på hinandens forskellighed
- At de gennem dialog får forståelse for hinandens forskellighed
- At de bliver nysgerrige på hinandens boformer.
- Kendskab til egne og andres boliger og dermed indsigt og forståelse
- At de får kendskab til forskellige livsvilkår, sygdom, liv, død, handicaps
- At de får viden om simpel førstehjælp, kan hjælpe andre.
- At de kan udveksle erfaringer og oplevelser med indlæggelse, hospital osv.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

1. Vi lavede iagttagelser af børnenes selvdefinerede lege.
2. Vi registrerede hvor meget pædagogisk materiale vi har.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Skærpet fokus på den mangfoldighed, der omgiver børnene i den umiddelbare nærhed, har været med til at udvide børnenes viden om og forståelse af hvor forskellig verden ser ud. Børnegruppen er meget forskelligt sammensat, både socialt og etnisk. De har forskellig familiebaggrund, også i forhold til boliger. Disse data kunne nemt og med fordel inddrages tematisk i den pædagogiske kerneopgave.

Vi har samtidig lært vigtigheden i dialogen børn imellem og børn/voksne. At vi er positive rollemodeller som er lyttende, rummelige og forstående. At alle fornemmer følelsen af at " du er velkommen her", dette er alles børnehave og at alle er rummet i og af fællesskabet. Det er vigtigt at dette afspejles i vores fysiske læringsmiljøer.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Vi arbejdede med mangfoldighed som tema i vores pædagogiske aktiviteter.

Vi arbejdede i små grupper, hvor vi tog hensyn til børnenes nærmeste udviklingszone og alder.

Vi sætter ekstra fokus på dialogen om mangfoldighed/familieforhold. Vi har f.eks haft gode dialoger med børnene der er blevet opmærksomme på at alle ikke ser ens ud, hår, hudfarve, bærer fremmedartede navne osv

- Børnene har tegnet deres familie, fortalt om søskende osv.
- Vi har gået ture og taget fotos af børnenes hjem. Fotomaterialet er stadig hængt op i børnehaven og inddrages i den daglige samtale. Vi oplever det er betydningsfuld for det enkelte barn med sin unikke baggrund i en ekstra dimension at blive mere " synlig" i børnehaven, hvilket skaber øget sammenhæng i deres liv.
- Børnene har tegnet og fortalt om deres oplevelser med sygehus mm
- Gennem leg har børnene eksperimenteret med sygdom, at være læge osv.
- Indrettet læringsrum, der understøttede legene
- Vi har løbende dialog med børnene om forskellige oplevelser samt udveksling af erfaringer.

Inddragelse af forældrerådet

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Forældrerådet har været inddraget i drøftelserne omkring den pædagogiske læreplan i relation til de udvalgte evalueringer i maj ’23.

Forældre bakker f.eks meget op om og bifalder hvordan indsætter og pædagogisk fokus afspejler sig visuelt i institutionen, som er medvirkende til at huset har en rigtig rar atmosfære, hvor familierne trives med at komme. Forældrerådet bakker fuldt op om pædagogernes morgenrutine, hvor børnene nu selv (igen) kommer ind om morgenen og selv kommer på plads og går i gang med en leg. Det valg styrker i høj grad barnets selvhjulpenhed også i forhold til at få startet dagen godt og indgå i nye legerelationer. Derudover bliver afleveringen meget mere smidig og håndterbar for forældrene, hvor det potentielt kan blive lidt svært og trække ud. Forældre der er mindre pressede om morgenen, betyder meget for barnets trivsel.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Personalet vil have et mere konsekvent fokus på at få samlet op og evalueret indsatser og projekter.

Fokus på fællesskab og samarbejde på personale-og børneniveau er vigtigt for os.

Vi vil have fælles opmærksomhed på at få justeret og drøftet vores læringsmiljøer på personalemøderne halvårligt.

Idet der i løbet af kort tid er kommet en del nyt personale i Albert, både faglig leder, en medhjælper, en lønnet studerende og to pædagoger, forestår nu en stor fælles opgave med at holde fast i et højt fagligt niveau med gennemtænkte og kvalificerede læringsmiljøer, samtidig med, at alle helt naturligt inddrages i den fremadrettede udvikling af vores pædagogiske kerneopgave.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Personalegruppen vil have en større opmærksomhed på at få evalueret temaer og indsatser, før nye skibe sættes i søen. Disse skal afsluttes og evalueres i fællesskab på p-møder.

Der er en forventning om, at vores læringsmiljøer tages op to gange om året og gøres til genstand for en fælles drøftelse. Er der nye ideer, der i højere grad matcher børnenes behov? Har vi læreplans-teamer, der med fordel kan inddrages bedre/mere tydeligt i vores læringsmiljø osv?

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Pædagogerne har i fællesskab i foråret 2023 læst og drøftet læreplanen. Det er både foregået på personalemøder og via et særligt tilrettelagt arbejds møde i juni måned. Konkrete eksempler på aktiviteter er justeret i den skriftlige læreplan, i de tilfælde hvor noget ikke længere er aktuelt. Der er også tilføjet beskrivelser af nye tiltag. Det er tilstræbt at læreplanen i så høj grad som muligt kontinuerligt afspejler den faktiske hverdag.